

Lizarra •

Kultur etxe zaharberritua

XVI. mendeko San Kristobal jauregia dotore gelditu da zaharberritze lanen ondorioz

Frai Diego kultur etxeak ateak zabalduko ditu gaur iluntzean, bertan egin diren zaharberritze lanak amaitzeaz daudela. Inaugurazio eguna oraindik zehaztu gabe badago ere, bertan musika emanaldiak izanen dira ostiralero abuztuaren.

IAZKO URTARRILEAN ITXI ZUTEN kultur etxea, bertan egin beharreko zaharberritze lanak zirela eta. Aretoak handitu, igogailua ipini, elbarrituentzako sarbideak atundu, aurrealdea garbitu... Hori guztia eginda, gaur iluntzean zabalduko dute berriro XVI. mendeko jauregia, urtebeteren buruan.

Plazatik Salarat musika taldeak kontzertua eskainiko du gaur Frai Diego kultur etxean, San Kristobal jauregian egin zaharberritze lanen ondoren izanen den aurreneko ekitaldian. Gaur iluntzeko 20:30ean abiatuko da musika emanaldia, eta, gaurkoaz landara, hurrengo bi ostiraletan ere musikaz gozatzeko aukera izanen da Lizarran. Gaur zortzi, Emsemble CDJJJR taldea ariko da, eta abuztuaren 31n, berriz, Concerto Galante musika taldea entzun ahal izanen da La Rua kaleko 6.ean.

Frai Diegoren jaiolekua

Lizarrako Almudi Kultur Elkartea arduratzen da Lizarrako Udalaren kultur programazioaz, eta antzinako ospitalean urteetan egon eta gero, 1985. urteaz geroztik San Kristobal jauregian paratu zuen egoitza. XVI. mendeko harrizko eta adreiluzko jauregi ederra da San Kristobalekoa. 1561. urtean eraiki zuten, Pizkunde garaian, eta plateresko tankera-

San Kristobal jauregiko atzealdea, ibai ondoan. Eta zaharberritzearen bi xehetasun. • KRISTINA BERASAIN

koa da. Orotara hiru gorputz ditu palazioak, eta, barneko patioaz gain, eraikineko txokotan ederki zizelkatutako zutabeak, kapitela eta ateburuak ikus daitezke. Aurrealdean ere Kris-

tobaldarren armarria dago; izan ere, bertan jaio zen, 1524. Urtean, Lizarrako Frai Diego idazle ospetsua, garai hartako hiriaren gunea zen La Rua kalean, hain zuzen ere. Hamaika seme-ala-

Frai Diegok teologia ikasketak egin zituen Salamancan, eta Frai Luis de Leon eta Francisco de Vitoria ezagutu zituen. 1565. eta 1569. urte bitartean, Espainiako Felipe II.a erregearen

bako familia baten bigarren semea izan zen. Aita Diego San Kristobal Egia zuen; ama, berriz, Maria Cruzat Jasso. Lehenengoa gaztelarra eta bigarrena nafarra, biak izen handiko familiakoak ziren.

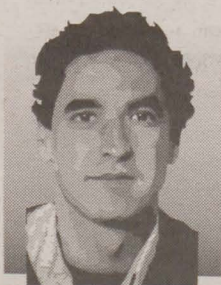
gortean aritu zen lanean predikari, kontsulari eta teologo gisa. Hala ere, istiluak izan zituen: Frai Diegoren ustetan, erregearen gorteak dirutza handia erabili zuen El Escorial jauregia eraikitzeko. Halaber, Jesusko Santa Teresarekin harremana izan zuela aipatzen da.

Beraz, antzinako historia gordetzen duen jauregi kutuna ikusi eta erabiltzen ahal izanen da berriro gaurtik aitzina.

→ Kristina Berasain

bi hormetara

JOSETXO AZKONA

Zure hipokanpoak esan zizun ahots lodi hura (ordurako aski ezaguna) goitik beheraino zetorrela, zehatzago, lehenengo solairutik zu zeunden tokiraino, hau da, baserriko ukuiluraino, egoitza bi horietan artean kokaturiko eskaileretan barrena.

-Joxe, zaiza...?

Aitona zen, duda gabe; eta zerbait eskaka zebilkizun, beste behin. Zu, orduan, sarda behi-gorotzez apailatu berrian zenuen pilaon tinkatu eta ingurumariari arakatzen hasi zintzaizkion, zaiza horren bila, noski.

Txoko batean, hormaren kontra bermaturik, bizpahiru eskuare zeuden; pixka bat harantzago, laiak eta aitzurrak; eta, honantzago, alboko askaren parean, luzera bateko zein besteko makila bilduma bat.

Gauza horiek guztiek bazuten izen jakin bat; kostata,

Hitz-malatsa

baina aski ongi ezagutzen zenituenak. Nola aurkitu, ordea, zaiza delako hori, zer zen ere jakin gabe?

Tira, pare bat malats bazeuden zaku zahar baten gainean. Baina zertarako nahiko ote zuen aitona malats bat? Zertarako, bai, gazta ekoizteari utzia bazioten etxeok aspaldi? Zergatik eskatuko zizun aitonak erabileraz kanpoko tresna hori, aulkitik altxatzeko ere gauza ez zelarik?

Ukuiluan, zu izan ezik, ez zegoen beste inor. Beno, egia esatera, behi saila ere bertan zegoen; eta behiei, noski, ezin laguntzarik eskatu.

Eskaileraren azpian ikusi zenituen azkenik. «Bai horixe!», esan zenuen zeure baitarako, «guraizeak, guraizeak nahi

ditu aitona!». Zeren, gauza bat zen hiztegiko hitza eta, beste bat, hagitx bestelakoa, usadioan esaten ohi zutena. Eta zuk bazenuen nahikoa eskarmenturik afera horren gainean. Beraz, zaizak, edo ziren zirelakoak, zimitzaren hondotik hartu, eta eskaileretan gora jo zenuen pozez.

«Tori, Sebastian, hemen daukazazu, zure zaizak».

Egun hartako afarian, «Joxe, zaiza-zaiza?», behin eta behin esan bitartean, barre-algaraka jardun zuten etxeok zure kontura; eta zu, zer esanik ez, erremindurik.

Une batean, aurreko platera bete baratxuri zopa ezin irentsirik, kopetilan erretiratu zinen zure gelara. Hura zen, hain zuzen, mintzaira pozoitsu haren ikasbidearen zure zazpigarren urtea; eta, erositako azken hiztegia eskuan hartuta, txu egin zenion azalari, biraoka eta arrabiaz beterik.